

Guía Docente				
Datos Identificativos				2012/13
Asignatura (*)	Lingua e Variación no Espazo	Código	613G02042	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	Galego			
Prerrequisitos				
Departamento	Galego-Portugués, Francés e Lingüística			
Coordinación	Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	x.m.sanchez.rei@udc.es	
Profesorado	Sanchez Rei, Xose Manuel	Correo electrónico	x.m.sanchez.rei@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Análise teórico-práctica dos principais factores que inciden na variación lingüística, ben como dos fenómenos máis salientábeis do ámbito galego-portugués.			

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A25	Coñecer a variación lingüística da lingua galega.
A26	Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B8	Apreciar a diversidade.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)			Competencias da titulación
Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria	A1		
Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións	A10		
Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica	A15		
Coñecer a variación lingüística da lingua galega	A25		
Coñecer a variación lingüística da lingua portuguesa	A26		
Adquirir capacidade de autoformación.		B3	
Apreciar a diversidade		B8	
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A variación lingüística	1.1. Perspectivas sobre os tipos de variacionismo 1.2. Orixe e límites da variación
2. Lingua, dialecto, variedade	2.1. Denominacións 2.2. Criterios de distinción

3. A dialectoloxía	3.1. Definición e orientacións 3.2. Cuestións de método 3.3. O caso da Galiza
4. Tipoloxía dos fenómenos de variación lingüística e a súa transcendencia	4.1. Hipóteses de singularización 4.2. Incidencia, sistematicidade e transcendencia
5. Dialectoloxía, filoloxía e lingüística	4.1. Dialectoloxía e lingüística histórica 4.2. Dialectoloxía e onomástica 4.3. Dialectoloxía, estruturalismo e xenerativismo 4.4. Outros saberes e disciplinas

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba de ensaio	2	20	22
Análise de fontes documentais	5	0	5
Traballos tutelados	2	30	32
Recensión bilbiográfica	0	5	5
Sesión maxistral	15.5	31	46.5
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba de ensaio	O estudando debe demostrar neste tipo de exercicios que ten asimilado, tanto na práctica como na teoría, os contidos marcados.
Análise de fontes documentais	Trátase de analizar e comparar, en termos de variación lingüística, diversos tipos de textos orais ou escritos (gravacións de fala, textos literarios con presenza de fenómenos de variación etc.).
Traballos tutelados	Cada alumno ou alumna debe elaborar un traballo en que se estude un aspecto de variación lingüística que será previamente consensuado coa persoa encargada da docencia.
Recensión bilbiográfica	De maneira individual, cada alumna ou alumno debe efectuar unha lectura crítica dunha obra marcada pola persoa encargada da docencia.
Sesión maxistral	Nas sesións maxistras, o profesor ou a profesora expón os principais contidos teóricos que garantan que o alumnado adquire unha base epistemolóxica adecuada sobre a fenomenoloxía da variación lingüística.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada nortéase cara á orientación dos traballos tutelados (tema, focaxe, bibliografía adecuada etc.) e á solución de dúbidas e lacunas que os alumnos ou as alumnas puideren presentar.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Recensión bilbiográfica	A capacidade crítica, a claridade na exposición e o rigor na argumentación, ben como a calidade da lingua, serán aspectos a que se concederá unha especial atención.	10
Proba de ensaio	Nesta proba, concederáse especial atención á adecuación das respostas ás cuestións formuladas, a clareza expositiva e o uso dunha lingua de calidade.	40
Análise de fontes documentais	A capacidade de analizar diversas fenomenoloxías lingüísticas en termos de variación (as causas, o contexto, as implicacións etc.) e o uso dun modelo de lingua digno consideraranse para a avaliación final	10

Traballos tutelados	Neste tipo de probas, serán tidos en conta como valores da cualificación o correcto desenvolvemento do tema proposto, a clareza expositiva e argumentativa e a calidade lingüística.	40
---------------------	--	----

Observacións avaliación

1. Para superar a materia, o alumnado deberá conseguir unha cualificación igual ou superior a 5 valores sobre 10. Na proba de ensaio deberá obter como mínimo 4 valores sobre 10, para poder sumar os restantes elementos de avaliación.
2. O alumnado terá de entregar os traballos e actividades no prazo fixado. Igualmente, todo o tipo de actividade ou proba deberá cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); se houber deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación.
3. O alumnado con matrícula parcial e/ou dispensa académica deberá realizar e entregar as mesmas probas e exercicios que o restante; se non puiden asistir ás titorías, deberá pórse en contacto co profesor a través do correo electrónico.
4. Na segunda oportunidade, en xullo, o alumnado será avaliado cos mesmos criterios e coas mesmas percentaxes que na oportunidade anterior.
5. A cualificación de NON PRESENTADO/A será considerada cando o/a alumno/a non realizar a proba de ensaio.

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fernández Rei, F. et al. (1996). A nosa fala. Bloques e áreas lingüísticas do galego. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega - Méndez, L. et al. (2007). Actas do I Congreso Internacional de Onomástica Galega ?Frei Martín Sarmiento?. Santiago de Compostela: Asociación Galega de Onomástica / Instituto da Lingua Galega - ILG [Instituto da Lingua Galega] (1990 / 1995 / 1999 / 2002 / 2005). Atlas Lingüístico Galego. Vol. I. Morfoloxía verbal. Vol. II. Morfoloxía non verbal. Vol. III. Fonética. Vol. IV. Léxico. Tempo atmosférico e cronolóxico. Vol. V. Léxico. O corpo humano (I). A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza - Leite, Y. et al. (2004 [2002]). Como Falam os Brasileiros . Rio de Janeiro: Jorge Zahar - Perea M. P. (ed.), (2004). Dialectologia i recursos informatics. Barcelona: Universitat de Barcelona - Francis, F. N. (1989 [1983]). Dialectology. An introduction . London: Longman - Fernández Rei, F. (2001 [1990]). Dialectoloxía da lingua galega . Vigo: Xerais - Álvarez, R. et al. (eds.) (2002). Dialectoloxía e Léxico. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega / Consello da Cultura Galega - Vasconcellos, J. Leite de (1987 [1901]). Esquise d'une Dialectologie Portugaise . Lisboa: Instituto de Investigação Científica - Cintra, L. F. Lindley (1995). Estudos de Dialectologia Portuguesa . Lisboa: Sá da Costa - Gärtner, E. et al. (eds.) (2000). Estudos de Geolingüística do Português Americano. Frankfurt: TFM - Beaud, S. et al. (2007). Guia para a Pesquisa de Campo. Produzir e Analisar Dados Etnográficos. Petrópolis: Vozes - Preston, D. R. (1999). Handbook of Perceptual Dialectology. Amsterdam / New York: John Benjamins Publishing - Mollica, M. C. et al. (2003). Introdução à Sociolingüística. O tratamento da Variação. São Paulo: Contexto - Chambers, P. et al. (1994). La dialectología . Barcelona: Visor - Sánchez Rei, X. M. (2011). Lingua galega e variación dialectal. Ames: Laivento - Álvarez, R. et al. (eds.) (2005). Norma lingüística e variación. Unha perspectiva desde o idioma galego. Santiago de Compostela: Instituto da Lingua Galega / Consello da Cultura Galega - Vasconcellos, J. Leite de (1928). Opúsculos. Vol. II. Dialectologia . Coimbra: Universidade de Coimbra - Vasconcellos, J. Leite de (1985). Opúsculos. Vol. VI. Dialectologia . Lisboa: Imprensa Nacional-Casa da Moeda - Kabatek, J. (2000). Os falantes como lingüistas. Tradición, innovación e interferencia no galego actual . Vigo: Xerais - Labov, W. (1996, 2006). Principios del cambio lingüístico. Vol. I. Factores internos. Vol. II. Factores sociales . Madrid: Gredos - Britain, D. et al. (eds.) (2003). Social Dialectology. In Honour of Peter Trudgill. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company - Trudgill, P. (2002). Sociolinguistic Variation and Change . Washington, DC: Georgetown University Press - Arnold, J. et al. (eds.) (1996). Sociolinguistic Variation. Data, Theory and Analysis. Selected Papers from New Ways of Analyzing Variation (23rd, 1994) at Stanford. Stanford: Center for the Study of Language and Information - Biber, D. (1988). Variation across Speech and Writing . New York / New Rochelle / Melbourne / Sidney: Cambridge University Press
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Lingua Galega 1/613G02002

Lingua Galega 2/613G02014

Lingua Galega e Comunicación Oral/613G02021

Lingua Galega e Sociedade/613G02025

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías